

Unge funksjonshemmedes innspill til Familie- og kulturkomiteen

Unge funksjonshemmede leverer med dette våre innspill og merknader til Familie- og kulturkomiteen knyttet til deres behandling av statsbudsjettet for 2023 og Prop. 1 S (2022-2023) Barne- og familiedepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet.

Unge funksjonshemmedes anbefaling

- Kap. 315, post 70: Unge funksjonshemmede mener bevilgningen må økes til totalt 2,2 milliarder kroner, og at ordningen må bli en overslagsbevilgning.
- Kap. 352, post 70: Unge funksjonshemmede mener bevilgningen må økes med 10 millioner kroner.
- Kap. 846, post 61: Unge funksjonshemmede mener bevilgningen må beholdes, og at barn og unge med funksjonsnedsettelse skal være en av målgruppene i tilskuddsordningen.
- Kap. 846, post 70: Unge funksjonshemmede mener bevilgningen må økes med 15 millioner kroner.

Kap. 315, post 70: Frivillighetsformål, Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner

Regjeringen har i Hurdalsplattformen lovet full og regelstyrt momskompensasjon for frivillige organisasjoner. I budsjettforslaget leverer ikke regjeringen på noen av disse lovnadene. I likhet med Frivillighet Norge mener Unge funksjonshemmede at regjeringens budsjettforslag på 2,025 milliarder kroner er for lav. Organisasjonene får tilbakebetalt momsutgifter for foregående år etter søknad. I 2022 har organisasjonene søkt om over 2 milliarder kroner. Det kan forventes at søknadssummen for 2023 vil være høyere enn dette, fordi aktiviteten i organisasjonene har økt etter koronapandemien. Vi viser til Frivillighet Norges anslag om at det er behov for minst 2,2 milliarder kroner for at lovnaden om full momskompensasjon skal nås i 2023.

Videre er det heller ingen forslag i budsjettet om at ordningen skal bli en regelstyrt ordning. Det skaper uforutsigbarhet for organisasjonene. Organisasjonene kan ha budsjettert med å få tilbake penger som ikke kommer likevel fordi bevilgningen ikke er stor nok. Regelverket som regulerer ordningen i dag er gjennomarbeidet og trenger ikke å endres for å gjøre ordningen regelstyrt.

Unge funksjonshemmede ber komiteen: Øke bevilgningen til totalt 2,2 milliarder kroner, samt gjøre ordningen til en overslagsbevilgning.

Kap. 352, post 70: Nedsatt funksjonsevne, Funksjonshemmedes organisasjoner

Unge funksjonshemmede er skuffet over regjeringens forslag til bevilgning til funksjonshemmedes organisasjoner. Midlene er avgjørende for at våre medlemsorganisasjoner skal kunne drive medvirknings- og likestillingsarbeid, samt fortsette aktiviteten og utvikle fellesskap. Tilbudene som gis i organisasjonene er svært viktige for unge med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer, da aktivitetene skaper et sosialt og aktivt nettverk, og gjør unge i bedre stand til å håndtere egen livssituasjon. De møter andre unge med samme utfordringer som en selv, og fellesskapet organisasjonene gir er ekstra viktig for mange funksjonshemmede fordi man ofte er den eneste i sin kommune eller region med en spesifikk funksjonsnedsettelse eller kronisk sykdom. Utenforskapet og barrierene for deltakelse i samfunnet gjør at mange unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom

også er ekstra utsatt for ensomhet. I budsjettforslaget er det ikke tatt høyde for etterdønningene av koronapandemien, som rammet funksjonshemmedes ungdomsorganisasjoner spesielt hardt. Tendensen blant våre medlemsorganisasjoner er at mange frivillige har falt fra, og det er ekstra vanskelig å få aktiviteten opp å gå etter pandemien. Det å gjenoppbygge organisasjonene tar tid og krever ressurser, og organisasjonene har behov for ekstra drahjelp.

Videre er det forskriftsfestet at FFO og SAFO kan søke om å motta driftstilskudd gjennom ordningen. Unge funksjonshemmede er ikke inkludert i forskriften, og mottar ikke driftstilskudd. Som paraplyorganisasjon, på lik linje med FFO og SAFO, mener vi at Unge funksjonshemmede må inkluderes i forskriften for også å kunne søke om å motta driftstilskudd. Med 38 medlemsorganisasjoner opplever vi stor etterspørsel etter vår kunnskap og våre perspektiver. Vi er også den eneste paraplyorganisasjonen som utelukkende representerer ungdom og unge voksne med funksjonsnedsettelse og kroniske sykdommer. En delfinansiering gjennom tilskuddsordningen vil være et viktig grep for å styrke vår rolle som representant for unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom, samt sikre økt likestilling, demokratisk deltakelse og medvirkning av en gruppe som ofte er underrepresentert i sentrale prosesser som angår dem.

Unge funksjonshemmede ber komiteen: Øke bevilgningen over kap. 352, post 70, med 10 millioner kroner, og inkludere Unge funksjonshemmede i forskriften for å kunne søke driftstilskudd gjennom ordningen.

Kap. 846, post 61: Familie- og oppveksttiltak, Tilskudd til å inkludere barn og unge

Unge funksjonshemmede er skeptiske til regjeringens budsjettforslag om å bevilge 96 millioner kroner til å styrke *Tilskudd til inkludering av barn og unge*. Vi støtter regjeringens prioriteringer i budsjettet som gjenspeiler målet om at alle barn og unge skal ha mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. Samtidig vet vi av erfaring fra liknende tilskuddsordninger at de er innrettet slik at organisasjoner og stiftelser i mindre grad har nytte av disse. Eksempelvis ble oversikten over tilskuddsmottakere i *Tilskudd for mangfolds- og inkluderingstiltak i idrett og fysisk aktivitet* offentliggjort 18.10.22. Tilskuddsmottakerne i denne ordningen er hovedsakelig idrettslag og sportsklubber. Vi er positive til at idrettslag og klubber får tilskudd til å jobbe for økt inkludering. Samtidig er vi svært kritiske til at organisasjoner og stiftelser i veldig liten grad får tilskudd fra slike ordninger. Organisasjoner, som oss selv, iverksetter gjerne overordnede tiltak som skal bidra til langsiktig inkludering av funksjonshemmede i eksempelvis idrett og fysisk aktivitet, ikke enkelttiltak som idrettslag og klubber gjerne iverksetter. Videre ønsker vi å poengtere behovet for å iverksette inkluderingstiltak i allerede eksisterende tilbud, og motvirke tendensen til at det opprettes egne, segregerte tiltak for funksjonshemmede. Derfor er vi nå kritiske til at regjeringen oppretter en tilskuddsordning til inkludering av barn og unge uten å spesifisere at barn og unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom er en av målgruppene for ordningen.

Unge funksjonshemmede ber komiteen: Beholde regjeringens forslag til bevilgning, og komme med en merknad om at en av målgruppene i tilskuddsordningen skal være barn og unge med funksjonsnedsettelse og kronisk sykdom.

Kap. 846, post 70: Familie- og oppveksttiltak, Nasjonal grunnstøtte for barne- og ungdomsorganisasjoner

I likhet med LNU er Unge funksjonshemmede skuffet over regjeringens bevilgning til barne- og ungdomsorganisasjonene. Regjeringen er tydelig i sine mål i Hurdalsplattformen der de blant annet sier

at grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene skal økes. Målet harmonerer ikke med prioriteringene, og barne- og ungdomsorganisasjonene får ingen økning i sin støtte i budsjettforslaget.

Våre medlemsorganisasjoner er en bærebjelke i demokratiet. I tillegg er det et fristed der unge kan følge egne interesser, samt en møteplass der de kan oppleve mestring, glede og fellesskap. Grunnstøtten er den viktigste faktoren for at den unge frivilligheten kan fortsette sin aktivitet og utvikle sine fellesskap. Medlemsfrafallet i barne- og ungdomsorganisasjonene har vært stort gjennom koronapandemien. Organisasjonene er nå i gang med å bygge opp aktiviteter og rekruttere nye krefter. Selv om samfunnet er gjenåpnet og hverdagen tilnærmet normal er det å gjenoppbygge organisasjonene noe som tar tid, og som krever ressurser. I juni 2021 fremmet Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti et forslag om å øke grunnstøtten til barne- og ungdomsorganisasjonene. Vi forventer derfor at dette prioriteres i budsjettet for 2023.

Unge funksjonshemmede ber komiteen: Øke bevilgningen over kap. 846, post 70, med 15 millioner kroner.